

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	40525
Nom	Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	33 - Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA FOLGADO, MARIA JOSE	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

Els grans canvis que, a conseqüència del desenvolupament i del progrés, succeeixen en la societat tenen com correlat l'obligatòria adaptació del sistema educatiu a la demanda social. En aquest sentit, la investigació en l'aula ha de ser un pressupost necessari perquè el sistema puga adaptar-se constantment a les necessitats de la població. Així mateix, la innovació en l'àmbit educatiu requereix, com pas previ, que les experiències es troben avalades per investigacions rigoroses i contrastades, atès que investigació i innovació són inherents al concepte mateix de l'educació i la transmissió de coneixements.

Es tracta, doncs, d'una matèria idònia per a enriquir les pràctiques docents de la llengua i la literatura a través de la investigació i la innovació. Per això, brinda a l'estudiant contextos de reflexió sobre la innovació docent i li proporciona una formació bàsica en investigació en aquest camp. Així mateix, aporta coneixements sobre els aspectes didàctics de la intervenció pròpia (tant multicultural com plurilingüe), que ajuden a reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge.



CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat en àrees com la filologia, les ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència comunicativa, lingüística i literària, que qualsevol professor de l'àrea de llengua en Educació Secundària ha de posseir.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous, o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenen a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüïtats.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Analizar críticamente el desempeño de la docencia, de las buenas prácticas y de la orientación utilizando indicadores de calidad.
- Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar proyectos de investigación, innovación y evaluación.
- Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza.
- Planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias comunicativas y literarias, atendiendo al nivel y formación previa de los/as estudiantes así como la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.



- Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje de la lengua y la literatura. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las materias y módulos propios de su responsabilidad docente.
- Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de la didáctica de la lengua y la literatura.
- Identificar los problemas relativos a la enseñanza y aprendizaje de la lengua y la literatura y plantear alternativas y soluciones

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Conéixer i valorar els diferents tipus d'investigació educativa, la seu metodologia, les distintes fonts d'informació que utilitzen i els seus problemes, límits i crítiques.

Identificar i experimentar les diferents pràctiques d'innovació educativa, els seus models, àmbits i la relació immediata entre investigació i innovació.

Reconéixer la importància de la innovació i investigació educativa per a la millora del procés educatiu.

Analitzar propostes d'innovació i investigació educativa, enteses com a instrument per a la millora del procés d'ensenyament/aprenentatge.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1. Conceptes d'innovació i investigació en Educació lingüística i literària

1. Conceptes d'innovació docent

- Mètodes d'innovació docent per a l'ensenyança de la llengua i la literatura.
- Conceptes, models i tècniques d'investigació, innovació i avaluació.
- Metodologia i instruments d'avaluació, investigació i innovació en Didàctica de la llengua i la literatura (DLL).

2. Conceptes d'investigació educativa

- La relació entre la innovació i la investigació: la investigació- acció.
- La investigació en Didàctica de la llengua i la literatura: objecte, tipus i conceptes bàsics en investigació.
- Metodologia i tècniques d'investigació en l'ensenyança de la llengua i la literatura.

3. Conceptes bàsics del treball d'investigació

- La comunicació i el discurs acadèmic.
- Criteris generals per a la realització del treball d'investigació en DLL.
- Algunes consideracions per a l'elaboració del Treball de fi de màster (TFM) .

**2. 2. Propostes d'innovació i investigació en educació lingüística i literària**

1. Propostes d'innovació docent Models i ferramentes d'innovació en educació lingüística i literària.
 - Projectes d'innovació en educació lingüística i literària.
 - Recursos d'innovació docent en l'ensenyança de la llengua i la literatura.
2. Propostes d'investigació educativa
 - Anàlisi de les principals línies d'investigació i del seu interès didàctic per a l'ensenyança de la llengua i la literatura.
 - Bibliografia especialitzada d'investigació en DLL.
 - Recursos per a la investigació en DLL.
3. Anàlisi i producció de propostes d'innovació i dissenys d'investigació
 - Les funcions del professor: observació i propostes d'innovació.
 - Anàlisi i disseny de programacions, unitats didàctiques, projectes de treball, seqüències didàctiques, integració de les TIC i altres materials per a l'especialitat relacionats amb la innovació

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	6,00	0
Estudi i treball autònom	96,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Activitats presencials**

- Classes teòric-pràctiques: classes presencials teòric-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de les assignatures, es debatran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents com ara classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc.

- Treball en grup: la realització de treballs de grup té com finalitat promoure l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant el grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

- Tutories: les tutories individuals i col·lectives haurien de servir com mig per a coordinar als i a les estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Activitats no presencials

- Estudi i treball autònom: estudi, realització de tasques i treballs individuals i altres de naturalesa cooperativa, orientats a la preparació de les classes teòric-pràctiques, els treballs individuals i en grup i les



provees orals i escrites que es puguen realitzar per a l'avaluació de l'adquisició dels aprenentatges individuals. El model del docent com investigador en l'aula centra l'activitat de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, ànalisi, elaboració i posterior comunicació, activitats que només poden abordar-se des de l'autonomia.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés de canvis intel·lectuals i personals de l'estudiant.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida mitjançant:

- Assistència i participació en un 80% de les sessions presencials (es recorda que la normativa del Màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les activitats lectives d'aquesta assignatura). Aquesta assistència i participació suposarà un 10% de la nota. Els alumnes que no compleixin aquest 80% seran avaluats mitjançant un examen final la nota màxima del qual serà un 7.
- Realització d'un portfolio individual, que recollirà les activitats (individuals i grupals) realitzades durant el curs (90% de la nota)

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DERECK, Edwards MERCER, Neil (1999) *El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula*. Paidós.
- IMBERNÓN, Francesc (coord.) (2002) *La investigación educativa como herramienta de formación del profesorado*. Graó.
- McMILLAN, James H. - SCHUMACHER, Sally (2005) *Investigación educativa: una introducción conceptual*. Pearson.
- BRONCKART, Jean-Paul (2004) *Actividad verbal, textos y discursos: por un interaccionismo socio-discursivo*, traducció SALVADOR - CARRIÓN, San Sebastián de los Reyes: Fundación Infancia y Aprendizaje.
- CAMPS, Anna - MILIAN, Marta (coords.) (2008) *Mirades i veus. Recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües*.Graó.
- CAMPS, Anna (coord.) (2006) *Diálogo e investigación en las aulas. Investigaciones en didáctica de la lengua*. Graó.
- MADRID, Daniel - GONZÁLEZ, Catalina (2005) *Estrategias de innovación docente en didáctica de la lengua y la literatura*. Grupo Editorial Universitario



- RODRÍGUEZ GONZALO, Carmen (ed.) (2008) La lengua escrita y los proyectos de trabajo. Propuestas para el aula. Perifèric Edicions / Universitat de València.
- RUIZ, Uri. (2010) Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Graó.
- AGUILAR, A. M. - PEÑA, B. (coords.) (2017) Didáctica de la Lengua y la Literatura. Buenas prácticas docentes. 2 vols.
- BALLESTER-ROCA, Josep - IBARRA-RIUS, Noelia (coord) (2021) Entre la lectura, la escritura y la educación. Paradigmas de investigación en Didáctica de la lengua y la literatura. Narcea

Complementàries

- BISQUERRA, Rafael (coord.) (2004) Metodología de la investigación educativa. La Muralla.
- ALLWRIGHT, Dick - BAILEY, Kathleen M. (1991) Focus on the language classroom. An introduction to classroom research for language teachers. Cambridge University Press.
- ALLWRIGHT, Dick - HANKS, Judith (2009) The developing language learner: an introduction to exploratory practice. Palgrave Macmillan.
- CAMBRA, Margarida (2003) Une approche ethnographique de la classe de langue. Didier.
- CAMPS, Anna - RÍOS, Isabel - CAMBRA, Margarida (coords.) (2000) Recerca i formació en didàctica de la llengua. Graó.
- DOLZ, Joaquim - SCHNEUWLY, Bernard (2006) Per un ensenyament de l'oral. IIFV-PAM.
- COLL, César et al. (coords.) (2008) El análisis de la interacción alumno-profesor: líneas de investigación, Revista de Educación, 346, pp. 15-136.
- MENDOZA, Antonio (2002) Las funciones del profesor de Literatura: bases para la innovación, Aspectos didácticos de lengua y literatura, 12, pp. 109-140.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Fitxa de l'addenda a la Guia Docent	
Assignatura	Innovació docent i iniciació a la recerca en educació lingüística i literatura
Codi assignatura	40525
Titulació	Màster Universitari en Professor/a d'Educació Secundària



Especialitat	Llengua Castellana i Literatura
--------------	---------------------------------

1.- Continguts

Es mantenen els continguts recollits en la guia docent original de la matèria.

2.- Volum de treball i planificació temporal de la docència

Donada la modalitat híbrida de desenvolupament de la docència aprovada per la CCA del màster, s'incrementarà el temps de dedicació dels estudiants al desenvolupament de les activitats no presencials respecte al considerat en la guia docent original. D'aquesta manera, atès que l'estudiant assistirà al 50% de les classes presencials previstes en la guia original, el volum de treball no presencial s'incrementarà en 16 hores respecte al destacat en aquesta última, quedant distribuït en el seu conjunt de la següent manera:

Activitat	Addenda guia docent	
	Hores	% Presencials
Pràctiques en aula	10	100
Classes de teoria	10	100
Tutories reglades	4	0
Treballs en grup	10	0
Altres activitats	10	40%
Preparació i elaboració de projectes	10	
Estudi i treball autònom	96	
Total	150	-



3.- Metodologia docent

Sempre respectant els principis bàsics destacats en la guia docent original, donat el model híbrid de docència basat en setmanes alternes plantejat per al primer quadrimestre del curs 2020-21, cada setmana la meitat dels alumnes del grup assistiran presencialment a les classes, mentre que l'altra meitat treballarà autònomament a distància/en línia desenvolupant les activitats i tasques preparades pel professorat. La setmana següent s'invertirà la dinàmica presencial/en línia entre ells. Les tasques i activitats desenvolupades pels estudiants de manera autònoma no presencial durant una setmana es posaran en comú en les classes presencials de la setmana següent.

Per al desenvolupament i supervisió de les activitats en línia s'utilitzaran les eines disponibles en Aula Virtual de la Universitat de València. Els materials corresponents es pujaran o es proporcionarà un enllaç a aquests.

En el cas que resultés necessari modificar les condicions de desenvolupament de la matèria d'una modalitat híbrida a una modalitat totalment a distància en funció de les directrius de seguretat estipulades per les autoritats sanitàries davant una possible situació de regressió sanitària, s'utilitzarien idèntics recursos als destacats en el model híbrid per al desenvolupament i supervisió de les activitats no presencials, encara que prioritzzant el desenvolupament de sessions síncrones amb l'estudiantat en l'horari especificat per a la presencialitat del grup (almenys una sessió setmanal).

El sistema de tutories contemplarà preferentment l'ús d'eines virtuals.

4.- Avaluació

Es mantenen els requisits i evidències d'avaluació considerades en la guia docent original, així com el pes relatiu de les mateixes en la qualificació final de la matèria.

5.- Bibliografia

Es manté la bibliografia considerada en la guia original.